

Vårbehandling mot örtogräs i vårkorn

Karin Jahr, Jordbruksverkets växtskyddscentral, Linköping

Ogräseffekten av de olika behandlingarna redovisas som medeltal av flera försök. Skörderesultaten redovisas från varje enskilt försök tillsammans med vissa fältuppgifter. Ogräseffekten anges som procent kvarvarande ogräsmängd i förhållande till obehandlat (relativtal 100). I texten används begreppen mycket god effekt för över 90 % ogräseffekt och god effekt för 70-90 % ogräseffekt.

Observera att antal försök där olika ogräsarter ingått inte är lika många. Lite förenklat kan man säga att ju fler försök och ju högre ogräsmängd (g/m^2) desto säkrare resultat.

De länsbeteckningar som används står för följande län; E Östergötlands, "R" f.d. Skaraborgs och T Örebro.

Om försöken

Syftet med försöksserie L5-400 är att testa olika preparat och blandningar i olika doser mot örtogräs i vårkorn. Samma försöksplan låg utlagd i hela landet. Inom Mellansvenska Försökssamarbetet låg försöken i E-, "R"- och T-län. I övriga landet låg försöken i Skåne, på Gotland, i Hallands och i Kalmar län. Det är tredje året som försöksserien har genomförts inom hela landet, en s k rikspan. Syftet är att få ett bredare underlag för rådgivningen kring ogräsbekämpning. Tanken är också att en del led ska ligga med under flera år, vilket möjliggör en flerårssammanställning.

Flera icke registrerade preparat ingick i försöksserien; Express Super som är en färdigblandning av Express och Ally, Cantor som är en färdigblandning av 2,4-D (fenoxi-

syra) och Primus, ANR 0610 samt NA 0803 som är två produkter under utveckling.

Försöken i Mellansverige låg i fält sådda med sorterna Tipple (2 fält) och Gustav (1 fält).

I tabell 1 och 2 redovisas resultat från samtliga led som ingått i försöken inom Mellansvenska Försökssamarbetet. Enskilda försöksresultat är utlagda på nätet. I tabell 3 redovisas en sammanställning av resultat från 13 försök 2007-2009 i AB-, C-, E-, "R"-, T- och U-län.

Ogräseffekt

Ogräsmängden var relativt hög i försöken, i medeltal 207 (106-400) g/m^2 , se tabell 1. Det var endast då som förekom i fler försök än i bara ett. Vi kan konstatera att samtliga behandlingar hade en mycket god effekt mot "samtliga örtogräs", förutom led 6 som gav 89 % effekt. En effekt som i de flesta fall är fullt tillräcklig i vårkorn. Effekten mot då var mycket god efter samtliga behandlingar förutom efter 0,6 l Cantor (led 6).

I tabell 3 redovisas en sammanställning av tre års försök. Alla behandlingar gav en god eller mycket god effekt mot då, målla och "samtliga örtogräs". En reducerad dos av Express + Starane XL (led 4) gav en statistiskt säkert bättre effekt mot snärjmåra jämfört med en full dos av enbart Express (led 2). Ariane S (led 3) gav en mycket god effekt mot åkerbinda, Express (led 2) gav en betydligt sämre effekt.

Skörderesultat

Skörden i obehandlat led varierade mellan cirka 4 200 och 6 000 kg/ha , se tabell 2. I för-

söket i Hidingsta gav samtliga behandlingar en statistiskt säker skördeökning jämfört med obehandlat. Där var också mängden ogräs högst. Lite förvånande med tanke på den höga skörden, dvs en bra konkurrent mot ogräset. I de två andra försöken gav inte någon av behandlingarna en statistiskt säker skördeskillnad jämfört med obehandlat och redovisas därför inte.

I tabell 3 redovisas en sammanställning av tre års försök. Alla behandlingar gav en statistiskt säker skördeökning jämfört med obehandlat. Det var ingen statistiskt säker skillnad i skörd mellan de olika behandlingarna.

Slutsats

- Bekämpa alltid om mycket ogräs.
- Välj preparat efter de dominerande ogräsarterna.
- Möjligheten att reducera dosen i vårkorn är goda.
- Använd dosnyckeln och anpassa dosen efter förhållandena vid spruttillfället.
- ”Timingen” är viktig, dvs att spruta under optimala sprutbetingelser när ogräsen är små.

Tabell 1. Plan L5-400. Örtogräs i vårkorn. Ogräseffekter. Resultat från 3 försök 2009 i E-, ”R”- och T-län

Led	Antal försök	Målla	Dån	Penningört	Samtliga örtogräs
1 Obehandlat, kg/ha	3	<u>100</u>	<u>100</u>	<u>100</u>	<u>100</u>
2 1,5 tabl Express + 0,1 l vätmedel	3	0	4	0	6
3 1,33 tabl Express Super + 0,4 l Ariane S + 0,1 l vätmedel	3	0	1	0	5
4 1,5 tabl Express Super + 1,0 l Ariane S + 0,1 l vätmedel	3	0	1	0	2
5 2,0 l Ariane S	3	0	1	0	4
6 0,6 l Cantor	3	0	24	1	11
7 2,0 tabl Express Super + 0,1 l vätmedel	3	0	0	0	3
8 2,0 tabl Harmony Plus + 12 g Eagle + 0,1 l vätmedel	3	0	1	0	2
9 0,5 tabl Express + 0,5 l Starane XL	3	3	5	0	5
10 10 g ANR 0601 + 0,1 l vätmedel	3	0	3	0	5
11 10 g ANR 0610 + 0,4 l NA0803 + 0,1 l vätmedel	3	0	1	0	4
Ogräsvikt i obehandlat, g/m ²		98	94	172	207
Antal försök		1	2	1	3

Tabell 2. Plan L5-400. Örtogräs i vårkorn. Kärnskörd och fältuppgifter. Resultat från 3 försök 2009 i E-, "R"- och T-län

Led	Axstad Mjölby, E-län		Hidingsta Kumla, T-län		Ledsberget, Larv Vedum, R-län	
	Skörd	Rel.tal	Skörd	Rel.tal	Skörd	Rel.tal
1 Obehandlat, kg/ha	4 245		5 994	100	5 646	
2 1,5 tabl Express + 0,1 l vätmedel			+633	111		
3 1,33 tabl Express Super + 0,4 l Ariane S + 0,1 l vätmedel			+613	110		
4 1,5 tabl Express Super + 1,0 l Ariane S + 0,1 l vätmedel			+677	111		
5 2,0 l Ariane S			+651	111		
6 0,6 l Cantor			+654	111		
7 2,0 tabl Express Super + 0,1 l vätmedel			+671	111		
8 2,0 tabl Harmony Plus + 12 g Eagle + 0,1 l vätmedel			+519	109		
9 0,5 tabl Express + 0,5 l Starane XL			+566	109		
10 10 g ANR 0601 + 0,1 l vätmedel			+443	107		
11 10 g ANR 0610 + 0,4 l NA0803 + 0,1 l vätmedel			+611	110		
PROB-värde	0,0595		0,0001		0,1233	
LSD 5%, kg/ha	ns		210		ns	
Sort	Tipple		Tipple		Gustav	
Ogräsvikt i obehandlat, g/m ²	106		400		116	
Behandlingsdatum	DC 20 (19 maj)		DC 22 (29 maj)		DC 22-24 (25 maj)	

Tabell 3. Plan L5-400. Örtogräs i vårkorn. Kärnskörd och ogräseffekter. Resultat från 13 försök 2007-2009 i AB-, C-, E-, "R"-, T- och U-län

Led	Skörd		Ogräs relativtal				
	kg/ha	Rel. tal	Dån	Målla	Snärj- måra	Åker- binda	Samtl. örtogräs
1 Obehandlat	5 820	100	100 a	100 a	100 a	100 a	100 a
2 1,5 tabl Express + vtm	+390	107	8 b	1 b	50 ab	49 a	13 b
3 2,0 l Ariane S	+430	107	5 b	2 b	22 bc	5 c	6 c
4 0,5 tabl Express + 0,5 l Starane XL + vtm	+430	107	8 b	6 b	16 c	18 b	9 bc
Antal försök		13	6	6	6	6	13
Ogräsvikt i obehandlat, g/m ²			114	66	20	38	215
LSD 5% 140 kg/ha (2%)							

Två led som har samma bokstav är inte signifikant olika på 5%-nivån.